

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**студентської наукової конференції Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича**

**ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

16–17 квітня 2024 року

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2024

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Тези доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (16–17 квітня 2024 року). Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. – 197 с.

До збірника увійшли тези доповідей студентів факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2024

процесу в початковій школі	168
Юлія Струк	
Психологічні механізми та корекція мовлення дітей при заїканні	170
Катерина Танасюк	
Розвиток пісенних навичок школяра	172
Ангеліна Ткачук	
Особливості ігрової діяльності дошкільників із ЗНМ	174
Анжела Тодіреску	
Роль естрадної музики у розвитку креативності та самовираження учнів	176
Аліна Чебенєєва	
Використання ігрової терапії у роботі логопеда з дітьми дошкільного віку	178
Світлана Черней	
Соціалізація учнів початкової школи в сучасних умовах	180
Марія Чернолюк	
Особистісні якості як важливий вектор саморозвитку	182
Аліна Чечул	
Музичне краєзнавство у контексті розвитку музичної освіти	184
Людмила Чокан	
Адаптація молодших школярів до умов навчання в НУШ	186
Марія Шарабуряк	
Формування комунікативної культури молодших школярів засобами інтерактивних технологій	188
Юлія Штефанюк	
Наукові підходи до вивчення проблеми самоствердження особистості	190
Любов Юрив	
Педагогіка партнерства у професійній діяльності	

Юлія Штефанюк
Науковий керівник – проф. Іванчук М. Г.

Наукові підходи до вивчення проблеми самоствердження особистості

Однією з ключових, універсальних потреб людини є прагнення до самоствердження значущості свого «Я», що визначає успішність її соціалізації та індивідуалізації.

Особливо ця проблема актуалізується сьогодні – у надскладний період соціальних та політичних змін, економічної кризи і нестабільності в суспільстві, воєнних дій в Україні, зумовлених вторгненням РФ на українські землі.

Інтеграційні процеси, які пов'язані з уходом у європейський простір, розширенням інноваційних технологій спонукають людей до пошуку нових шляхів самовизначення, самореалізації і самоствердження. У зв'язку з цим перед освітою постає завдання забезпечення особистісного зростання школяра, спрямування його на досягнення позитивних успіхів та конструктивного самоствердження.

Дослідження проблеми самоствердження носить міждисциплінарний характер, що підтверджують вивчення цього феномену у різних галузях науки: філософії, педагогіці, психології, соціології та ін.

Зосереджують цікавість ідеї, пов'язані з практичним розв'язанням проблеми самоствердження особистості дитини, у гуманістичних педагогічних концепціях зарубіжної педагогіки (Р. Штайнер, М. Монтесорі, С. Френе), у яких розвитку ціннісно-сислової сфери, унікальності особистісних рис, здатності до самоактуалізації, самоствердження надавалося першочергове значення.

За основними положеннями праць видатного американського філософа-педагога Дж. Дьюї, дитина – активний суб'єкт навчальної діяльності, що зумовлено її потребою у пізнанні світу. А для задоволення цієї потреби необхідне здійснення навчання на активній основі мотивації, через практичну

діяльність у різних сферах пізнання, які обирає сам учень: гру, трудову активність.

На думку вітчизняних учених-психологів (Г.С. Костюк, І.Д. Бех, С.Д. Максименко, В. А. Роменець, Р.В. Павелків та ін.), головним аспектом самоствердження є процес навчання мислення, розвиток пізнавальних, моральних і емоційних структур особистості. Г.С. Костюк пов'язував процес самоствердження особистості з розвитком потребо-мотиваційної сфери, ціннісних орієнтацій і діяльністю. У даному контексті важливими для нашого дослідження є теоретичні положення І.Д.Беха про те, що самоствердження особистості призводить до високої потреби самовираження, апробації свої можливостей. у різних видах предметно-практичної діяльності.

Узагальнюючи різні наукові підходи до розкриття суті досліджуваного поняття, самоствердження визначаємо як прагнення людини до самореалізації особистісного потенціалу, саморозкриття і досягнення певного статусу у взаєминах з оточенням.

Основи самостверджувальних тенденцій за дослідженнями науковців і практиків, з'являються уже в молодшому шкільному віці, бо саме цей віковий період є сенситивним для особистісного зростання; характерною, для дитини цього віку, є підвищена емоційність, активність у розумовій діяльності, прояв наполегливості у досягненні певних успіхів, прагнення до творчості. А створювати належні умови для самовираження, виховання толерантності, поваги до себе та до інших – завдання сучасної школи, у якій мотивом особистісного самоствердження має бути забезпечення моделі суб'єктної взаємодії учасників освітньо-виховного процесу через демократичне спілкування, атмосферу психологічного комфорту, що і є завданням нашого дослідження.

Список літератури

1. Бех І.Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ – Чернівці : «Букрек», 2018. 320 с.
2. Самоутвердження. Психологічна енциклопедія / Автор-упорядник О.М. Степанов. Київ : «Академвидав», 2006. 424 с.